

יש לחות מלאת אוויר בשירים

"קפה נואר", הדסה טל, הוצאת הקיבוץ המאוחד

כעורך ספרותי נערמים על שולחני מדי שבוע בין חמישה לעשרה ספרי שירה. במבט ראשון זוהי עובדה מרנינה ומשמחת של התפרצות כישרונות רבים, אבל במבט שני יש בכך זילות רבה לשיר ולשירה, שכן רובם של הספרים אינם מגובשים דיים והם בוסריים וראשוניים עד מאוד.

אלא שאחת לזמן לא מועט, וגם זה אך בדרך נס, נוחת על השולחן ספר המצדיק את כל הערמה. כי ספר שירה, ולא רק ספר שירה – אלא שירה בכללה זה הדיוק במיטבו, כמו ריקוד, הדורש את האמון בתנועה, בנשימה, בהבעה, במשך.

אחד הספרים הבודדים מהסוג שהזכרתי הוא הספר "קפה נואר" של הדסה טל. "המקום שנגעת מתכהה לערגה", היא כותבת ומחתימה אותי כקורא בדיוק מילותיה, "כמו מה מציירים מוות?", היא שואלת ומיטיבה לקלוע לתחושת הנפש עם המוות.

הספר הדק בן 61 העמודים, שהוא ספר שיריה השלישי של טל, משוררת תל-אביבית שהחלה לפרסם אך לקראת העשור הרביעי לחייה, מצליח להכניס את הקורא למרחב של מיקרוקוסמוס בו הוא חש דרך המילים "היכן יכולים להיות חיים".

טל הכותבת שירים כשם שמבשלים מעדן, מניחה אותם על דפי הנפש ומביאה את הדליקטס השמור לתהומות הלב. "תהום קטנה מתכסה כשכבר אינך/ אבל ריחות וטעמים/ שוקעים למקום/ הלח". כי אולי זו פשוט המילה שחיפשתי: לחות! פשוט יש לחות מלאת אוויר בשירים. וכמה שזה בלתי מצוי.

טל מסיימת את ספרה במעין פסקה שעל גבול הפרוזה, הנקראת 'גוויל מעידן של אינכתב', ואביא ממנו משפט מייצג כי טל יודעת לדבר את עצמה כל כך טוב: "הקול תובע לגלות מבעלות על מילים, לחדול להבין. להתכנס אל מרחב השפה לא כדי לנכס, אלא כדי לסכן את מה שמוכר"